

Zvonimir HITREC
Muzej grada Koprivnice

MUZEJSKO – PEDAGOŠKA SURADNJA S OSNOVNIM ŠKOLAMA GRADA KOPRIVNICE

TEKSTUALNA ANALIZA STATISTIČKIH POKAZATELJA ANKETNOG UPITNIKA ZA UČENIKE I PROSVJETNE DJELATNIKE 2004. GODINE

Osnovno polazište projekta. Muzej kao ustanova formira se i otvara na bazi potrebnih zakonskih i društvenih pretpostavki, a za korist sredine u kojoj djeluje i predstavlja nezaobilazno bogato izvorište novih spoznaja mnogim mladim naraštajima ili pak vanjskim suradnicima, koji žele istraživati značajne događaje, dokumente ili predmete pohranjene u depoima Muzeja. Ovako definirano mjesto i uloga Muzeja u sredini u kojoj i za koju je osnovan nužno nameće pitanje: *Da li je ta ustanova spoznajno dovoljno u «službi» čovjeka, koliko je svojom unutrašnjom organizacijom i kadrovskom ekipiranošću kompatibilna potrebama današnjeg sustava odgoja i obrazovanja i u kojoj mjeri se kao ustanova otvorio građanstvu i nametnuo kao medij za suvremeno obrazovanje, informiranje i ugodno druženje s bogatom kulturno–povijesnom baštinom Podravine.*

Metodologija pristupa realizacije projekta. Prvo je bilo potrebno idejnu zamisao izložiti i definirati na sjednici Stručnog vijeća Muzeja iz osnovnog razloga što sve što će se iz toga izvoditi mora biti produkt timskog rada Pedagoške službe Muzeja, ravnateljice i kustosa naše ustanove.

Nakon toga smo, uz suglasnost Ureda za društvene djelatnosti Grada, sazvali zajednički sastanak sa ravnateljima triju osnovnih škola koje djeluju na području grada Koprivnice **22. 01. 2004. godine** i izložili osnovne razloge i koncepciju sveukupne suradnje. Promemorija s održanog sastanka nalazi se u prilogu ovog materijala. Sastanak je sazvan na inicijativu Grada – pročelnika za društvene djelatnosti, gospodina **Mladena Antolića**, a sastanku su prisustvovali: **Damir Hudelist**, predstavnik Grada, **Marija Puhalo**, ravnateljica OŠ »Braća Radić«, **Marija Ciber** – predstavnica OŠ »Antun Nemčić Gostovinski«, **Ivan Petras**, ravnatelj OŠ »Đuro Ester«, **Draženka Jalšić Ernečić**, ravnateljica Muzeja i **Zvonko Hitrec**, muzejski pedagog. Dakle, krenulo se u realizaciju projekta uz prethodnu suglasnost svih sudionika sastanka, a to znači da su se svi načelno složili i s obvezama koje će proizaći temeljem te suradnje.

Ukratko, dogovoreno je da se suradnja odvija u nekoliko oblika:

1. Prisustvovanje predstavnika Muzeja na zajedničkom sastanku u svakoj školi na sjednicama Učiteljskog vijeća, kojom prilikom smo prosvjetne djelatnike neposredno upoznali sa osnovnim ciljevima i metodama rada u predviđenoj suradnji Muzeja i Škole.

2. Anketiranje učenika predmetne nastave u sve tri osnovne škole, gdje smo se odredili za veličinu uzorka 30 % od ukupnog broja učenika od V.–VII. razreda (po dva odjeljenja V. i VI. razreda i jedno odjeljenje VII. razreda).
3. Anketiranje svih nastavnika sve tri škole (razredne i predmetne nastave), dakle, uzorak je 100 %.
4. Organiziranje **kolektivnog posjeta prosvjetnih radnika svake škole** Muzeju grada Koprivnice kojom prilikom bi se upoznali **sa svim kustosima Muzeja te uzajamno razgovarali o svim pojedinostima i specifičnostima naše ustanove, upoznali se sa izložbenim prostorom, eksponatima i mogućnostima korištenja muzejske knjižnice**. Ovaj obostrani susret smatramo poticajnim za sve prosvjetne radnike, jer pretpostavka za buduću suradnju je upravo to da svaki prosvjetni radnik dobro upozna mogućnosti koje Muzej može pružiti u odgojno–obrazovnom procesu, ne namećući time nove vremenske obveze, već se funkcionalno interpolirati u postojeću satnicu i nastavni sadržaj.
5. Potaknuti s obje strane na davanje inicijativa o konkretnim sadržajima suradnje koja bi se odvijala u oba smjera: dolazak učenika i nastavnika u Muzej i prema dogovorenom planu, **odlazak kustosa u školu s ciljem održavanja interesantnih predavanja, koristeći pokretne eksponate kao izvorni materijal**. Dakle, **primjenjivat ćemo metodu «pokretnog muzeja» i time promijeniti tradicionalno shvaćanje da je muzejskim predmetima mjesto samo u muzeju, što dakako nije, i ne smije biti**.
6. Općenito, prioritetan cilj nam je da Muzej kao ustanova bude u stalnoj interakciji sa svojim vanjskim korisnicima, a posebno s učenicima sve tri škole, organizirajući grupne i ciljane posjete, radionice i sudjelovanje kustosa u neposrednom nastavnom procesu pojedinih razrednih odjeljenja.

ANKETIRANJE UČENIKA

Nakon realizacije točke 1. pristupio sam individualnom kontaktu s predstavnicima triju škola (dvoje pedagoga i jedan psiholog) i zajednički dogovorio strukturu uzorka i plan realizacije anketiranja odabranih odjeljenja. Načelno sam dogovorio da to budu po dva odjeljenja V. i VI. razreda i po jedno odjeljenje VII. razreda. Dogovoreno je također da to budu odjeljenja koja su sastavljena od učenika iz područja grada i izvan gradskog područja da dobijemo što raznovrsnije stavove s obzirom na uvjete i prilike onih učenika koji su do IV. razreda pohađali nastavu u područnim školama. Pošli smo od stava da u postupku anketiranja učenika zahvatimo 30 % učenika, što iznosi 396 učenika.

Po završenom postupku anketiranja (kojeg sam obavio osobno, radi jednoobraznog pristupa u radu) utvrdio sam da je realno obuhvaćeno 397 učenika koji su popunili anketne listiće pa ću u daljnjem tekstu koristiti broj **397** kao broj **N**. Po školama to izgleda ovako: O.Š. «Antun Nemčić Gostovinski» – 119, O.Š. «Braća Radić» – 146 i O.Š. «Đuro Ester» – 141 učenik.

S obzirom da sam u podacima tražio i uspjeh učenika u prethodnom razredu obradom je utvrđeno da je anketu popunilo **200** učenika **s odličnim uspjehom, 123 sa vrlodobrim, 64 s dobrim i 9 učenika s dovoljnim uspjehom**. Pretpostavljam da će se struktura odgovora možda bitno razlikovati po kvaliteti za pojedinu grupaciju, no rezultati su pokazali da sam uspjeh nije bitno determinirao distribuciju danih odgovora pa ti pokazatelji nisu obrađeni.

O.Š. «Antun Nemčić Gostovinski»

Anketiranjem su obuhvaćena odjeljenja V.d i V.e razreda, VI.b i VI.e te odjeljenje VII.b razreda. N je 119 učenika, a na pitanja su odgovorili na sljedeći način:

Prvo pitanje:

U gradu Koprivnici:

- a) postoji ustanova koja se zove MUZEJ GRADA KORIVNICE ..... 119 ili 100 %
- b) takva ustanova ne postoji ..... 0 ili 0 %

Drugo pitanje:

Vi koji ste odgovorili da postoji, kako ste došli do tog saznanja?

- a) saznao-la sam slučajno ..... 5 ili 4,2 %
- b) saznao-la sam od svojih roditelja i rodbine ..... 51 ili 42,8 %
- c) do te spoznaje došao-la sam iz razgovora sa svojim prijateljima i vršnjacima ..... 12 ili 10,1 %
- d) o tome nas je obavijestila-o učitelj-ica, nastavnik-ca, ili profesor-ica ..... 47 ili 39,5 %
- e) učenici su imali prilike svoj drugačiji odgovor napisati na praznu crtu, a njih ćemo interpretirati posebno u sumarnoj analizi ..... 10 ili 8,4 %

Treće pitanje:

Prije svega bravo za vas koji ste saznali da Muzej postoji, a bravo i za vas koji ste to saznali danas. Dalje nas zanima da li ste bili u Muzeju grada Koprivnice?

- a) za sada nisam bio-la ..... 15 ili 12,6 %
- b) da, posjetio-la sam Muzej: jednom, dvaput u tri i više posjeta (podvuci što odgovara tvom slučaju)
  - jednom ..... 42 ili 35,3 %
  - dvaput ..... 23 ili 19,3 %
  - u tri i više posjeta ..... 38 ili 31,9 %

Četvrto pitanje:

Ako si posjetio-la Muzej u Koprivnici to je bila:

- a) posjeta s roditeljima ..... 31 ili 26,1 %
- b) posjeta s grupom vršnjaka i prijatelja ..... 8 ili 6,7 %
- c) posjeta s razrednim odjeljenjem uz vodstvo nastavnika ..... 86 ili 72,3 %
- d) posjeta na vlastitu inicijativu ..... 2 ili 1,7 %
- e) moja posjeta Muzeju bila je u svim oblicima navedenim od a) do d) ..... 4 ili 3,4 %

Napomena: učenik se mogao odrediti za više od jednog ponuđenog odgovora.

Peto pitanje:

Koliko ti je poznata uloga i sadržaj rada Muzeja grada Koprivnice?

- a) o tome ne znam ništa ..... 13 ili 10,9 %
- b) znam nešto malo i vrlo nedostatno ..... 24 ili 20,2 %
- c) dosta sam saznao-la u razredu od nastavnika ..... 36 ili 30,3 %
- d) prilično sam informiran-na iz više izvora, ali želja mi je saznati još više ..... 24 ili 20,2 %

- e) svojim učestalim dolascima spoznao-la sam da je ta ustanova veoma važna za širenje i produblјivanje osobnog znanja o gradu i širem zavičaju ..... 19 ili 15,9 %
- f) mјesto slobodnog odgovora učenika ..... 1 ili 0,8 %

Šesto pitanje:

U zgradi Muzeja (Trg. dr. Leandera Brozovića 1) i zgradi Galerije (Zrinski trg 9) održavaju se raznovrsne izložbe likovnog, etnološkog, arheološkog i povijesnog sadržaja pa nas zanima da li ste koju posjetili?

- a) nisam, jer me to ne zanima ..... 9 ili 7,6 %
- b) nisam, jer su sadržaji za mene neinteresantni ..... 10 ili 8,4 %
- c) posjetio sam kolektivno s razredom jer je tako odredio-la predmetni nastavnik-ca ..... 56 ili 47,1 %
- d) posjetio sam one izložbe koje su preko medija bile dobro i kvalitetno prezentirane – predstavljene ..... 9 ili 7,6 %
- e) poneke izložbe sam posjetio ponukan prijateljima i vršnjacima ..... 15 ili 12,6 %
- f) posjećujem uglavnom većinu njih jer se tako susrećem sa novim spoznajama na širem planu osobnog obrazovanja, a na taj način razvija mi se i kritički odnos prema povijesnim i sadašnjim događajima ..... 14 ili 11,8 %
- g) slobodni odgovori učenika (posebno će biti obrađeni u sumarnom dijelu) ..... 7 ili 5,9 %

Sedmo pitanje:

Ako si posjetio-la Muzej grada Koprivnice kako te se doima unutrašnjost prostora i prihvata od strane muzejskog osoblja?

Opiši to u nekoliko rečenica. 100 ili 84,3 %

Napomena: u zbirnom prikazu bit će obrađeni pismeni odgovori na sedmo pitanje, jer se ti odgovori bitno ne razlikuju za pojedine škole. Isto tako obrada ostalih škola bit će obrađena na način da se naznačuje redni broj pitanja (bez teksta), broj učenika i postotak u odnosu na broj N = za preostale dvije škole.

O.Š. «BRAĆE RADIĆ»

1. a)	146	99,01 %
b)	1	0,09 %
2. a)	15	10,20 %
b)	59	40,13 %
c)	12	8,16 %
d)	57	38,78 %
e)	3	2,05 %
3. a)	37	25,17 %
b)	64	43,54 %
c)	31	21,09 %
d)	14	9,52 %
4. a)	17	11,56 %
b)	20	13,60 %

O.Š. «ĐURO ESTER»

1. a)	141	100 %
b)	0	-
2. a)	14	9,92 %
b)	63	44,68 %
c)	8	5,67 %
d)	59	41,84 %
e)	4	2,83 %
3. a)	36	25,53 %
b)	58	41,13 %
c)	22	15,60 %
d)	16	11,34 %
4. a)	29	20,56 %
b)	11	7,80 %

	c)	78	53,06 %		c)	74	52,48 %
	d)	1	0,68 %		d)	4	2,83 %
5.	a)	30	20,40 %	5.	a)	19	13,47 %
	b)	41	27,89 %		b)	37	26,24 %
	c)	31	21,08 %		c)	27	19,14 %
	d)	24	16,32 %		d)	31	21,98 %
	e)	17	11,56 %		e)	18	12,76 %
	f)	4	2,72 %		f)	3	2,13 %
6.	a)	34	23,12 %	6.	a)	8	5,67 %
	b)	15	10,20 %		b)	21	14,89 %
	c)	40	27,21 %		c)	36	25,53 %
	d)	4	2,72 %		d)	7	4,96 %
	e)	9	6,12 %		e)	10	7,09 %
	f)	12	8,16 %		f)	11	7,80 %
	g)	28	19,04 %		g)	37	26,24 %
7.		100	68,02 %	7.		90	63,82 %

UKUPNI REZULTATI ZA SVE TRI ŠKOLE

1. a) 396 97,70 % Iz ovoga se vidi ohrabrujući podatak da je skoro 100% obuhvaćene
 b) 1 0,30 % djece znalo da postoji ustanova Muzej grada Koprivnice, što je dobra pretpostavka da se krene u ozbiljniju obradu terena i «osvajanja» interesa učenika i prosvjetnih radnika za naše programe i aktivnosti.
2. a) 34 8,56 % Na pitanje: kako su saznali da Muzej postoji, dominira pozitivan
 b) 173 43,57 % odgojni utjecaj roditelja i rodbine s 43,57 %, na drugom mjestu je
 c) 32 8,06 % pozitivno djelovanje prosvjetnih radnika s 41,05 %, a tek tada se to
 d) 163 41,05 % dogodilo slučajno ili su utjecaj imali vršnjaci ili prijatelji (8,56 % i
 e) 17 4,28 % 4,28 %).
3. a) 88 22,16 % Vidljivo je da 22,16 % ispitanika nije bilo u Muzeju grada Koprivnice
 b) 164 41,30 % što nam daje pravo da nastavimo s popularizacijom naše ustanove i
 b1) 76 19,14 % da pomoću prihvatljivih sadržaja i tu populaciju privolimo posjećivanju programima naših projekata. Oni koji su naveli da su bili
 b2) 68 17,12 % jednom iznosi 41,30 % pa se može zaključiti da i s tom populacijom nužno treba raditi zajedno s roditeljima i prosvjetnim radnicima. Dvapat ih je posjetilo 19,14 % a tri i više puta svega 17,12 %. Pođemo li od pretpostavke da s jednom posjetom učenik ne može dobiti kvalitetnu predodžbu, a pogotovu stvoriti potrebnu naviku posjećivanja, ostaje nam zaključiti da s posjećenošću Muzeju ne možemo biti zadovoljni niti mi, a niti prosvjetni radnici - odnosno sve škole na nivou Grada.

4. a) 77 19,39 % U pokretanju konkretnih inicijativa posjeta Muzeju dominiraju
 b) 39 9,82 % prosvjetni radnici sa 59,94 %, roditelji zadržavaju drugu poziciju
 c) 238 59,94 % s 19,39 %. Vršnjaci su to bili u 9,82 % slučajeva, a d i e su
 d) 7 1,76 % statistički gotovo zanemarivi.
 e) 6 1,51 % Iz podataka po školama treba naglasiti da je najveći postotak na
 odgovor pod c izražen u OŠ «Antun Nemčić Gostovinski» sa 72,26 %,
 dok su ostale dvije škole u podjednakim postotnim odnosima. Da li
 je tome razlog neposredna blizina škole i zgrade Muzeja - ostavljamo
 pitanje otvorenim, jer bi potvrdnim odgovorom nesvjesno mogli
 povrijediti prosvjetne radnike tih škola.
5. a) 62 15,61 % U ovom smo pitanju htjeli saznati nešto konkretnije kako je razvijena
 spoznaja o sadržaju i ulozi muzeja kod djece i kako je došlo do toga?
 b) 102 25,69 % S obzirom da je na slobodnu varijantu pod f) odgovorilo svega sedam
 c) 94 23,67 % učenika, proizlazi da smo u ponuđenim odgovorima pogodili njihove
 d) 79 19,89 % slučajeve. Spojimo li odgovore pod a i b, koji su vrlo blizu, čak 164
 e) 54 13,60 % učenika ne zna ništa ili gotovo ništa o onome što bismo mi htjeli da
 f) 7 1,76 % znaju. I ovdje možemo biti djelomično zadovoljni s ulogom prosvjet-
 nih radnika s 23,67 % utjecaja, dok za skupinu učenika pod d i e
 možemo reći da su to djeca već dosta dobro informirana i da su
 kod njih razvijene navike na vrlo zadovoljavajućem stupnju.
6. a) 51 12,84 % Ovim pitanjem htjeli smo saznati u kojoj mjeri učenici posjećuju
 b) 46 11,58 % naše izložbene projekte, kako u zgradi Muzeja, tako i u Galeriji
 c) 132 33,24 % Koprivnica. Ponuđenim smo odgovorima htjeli saznati i razloge zašto
 d) 20 5,03 % ne posjećuju ili što ih motivira za posjetu nekim projektima. 12,84 %
 e) 34 8,56 % učenika ne zanimaju naši projekti te stoga i ne dolaze na izložbe.
 f) 37 9,31 % Razlog nedolaska je nezainteresiranost u općem smislu. U odgovoru
 g) 72 18,13 % pod c) opetovano se javlja neizostavna uloga prosvjetnih radnika jer
 je čak 33,24 % učenika navelo da je posjeta bila potaknuta inicijativom

predmetnog nastavnika ili nastavnice.

Odgovori pod d), e) i f) za nas su poželjni, ali izraženi u malim postotnim iznosima ne ulijevaju dovoljno razloga za određeno zadovoljstvo.

No, ako bi ih zbrojili, 91 učenik (22,80 %) ima vrlo pozitivan odnos prema raznovrsnim događanjima u Muzeju i zgradi Galerije, a ukazivanje na potrebu kvalitetnog informiranja i prezentiranja naših projekata putem tiska i elektronskih medija od strane 20 učenika nije za zanemariti, jer i mi smo i sami nekoliko puta ukazivali da na tome planu moramo činiti više i bolje.

Pod g) se moglo odgovoriti slobodnim riječima ako to u ponuđenim odgovorima nije bilo obuhvaćeno i registrirana su 72 učenika ili 18,13 %.

Proanaliziravši pisane odgovore utvrđeno je da nema nekih suštinskih ponuda novog, već je izrečeno na drugi način, onaj što smo u odgovorima već ponudili. No, mogli bi svrstati odgovore na sljedeće: nisam za to znao, nisam išao, ali to želim, bio sam i bilo mi je lijepo, nastojat ću u buduću doći i tome slično.

7. Ovo pitanje bilo je potpuno otvorenog tipa i može se reći da se na njega potrudilo odgovoriti čak **290** učenika ili **73,04** %. O čemu su učenici pisali navodimo u izvornim mislima kako je i odgovarano. Dakle, na pitanje: kako ih se dojmila unutrašnjost prostora i prihvat od strane stručnih osoba učenici su rekli sljedeće:

- ♦ unutrašnjost je lijepa, ima puno zanimljivih stvari. Osoblje je jako dobro i simpatični su;
- ♦ sviđaju mi se natpisi uz predmete, jer govore o njima, a osoblje muzeja trudi se u objašnjavanju i odgovaranju na naša pitanja;
- ♦ unutrašnjost je lijepa, a osoblje susretljivo;
- ♦ uz susretljivo osoblje bilo je lijepo i druželjubivo;
- ♦ ima puno vrijednih predmeta složenih po grupama i to mi se sviđa;
- ♦ super vam je muzej, htio bih da imate još nekih super povijesnih predmeta;
- ♦ sve je lijepo, ali oni posljednji u grupi ne mogu čuti vodiča;
- ♦ ima puno sačuvanih stvari iz prošlosti, raznih slika i kamenih predmeta;
- ♦ sve mi se sviđa i sigurno ću ga posjetiti još jednom;
- ♦ predmeti su lijepi i zanimljivi i iz njih možeš mnogo naučiti;
- ♦ ima puno lijepih predmeta i to mi je najbolji muzej koji sam posjetila;
- ♦ iznenadio sam se, jer je zgrada mala, a unutrašnjost prostrana;
- ♦ prvi posjet muzeju bio mi je uzbudljiv, a osoblje nas je lijepo prihvatilo i pokazalo što nas je zanimalo;
- ♦ voljela bih da je bolje opremljen, djelatnici su brižni, zainteresirani za nas, dobro su nas vodili;
- ♦ prostornost unutrašnjosti me veoma iznenadila;
- ♦ već dugo nisam bila, ali se nadam da se nije mnogo promijenilo;
- ♦ osoblje dobro radi svoj posao;
- ♦ Muzej Grada Koprivnice jako mi se sviđa, unutrašnjost i uređenje, osoblje i stvari;
- ♦ sviđaju mi se različite kulture, posebno gornji prostor i onaj stari bicikl;
- ♦ za toliki prostor nisam znala, osoblje lijepo objasni i sve možemo shvatiti;
- ♦ voljela bih da postoji još takvih muzeja u našem gradu;
- ♦ ne sjećam se dobro jer sam davno bila tamo;
- ♦ trebalo bi biti više starih slika, a zidovi bi trebali biti u nekom starom materijalu, npr. drvetu;
- ♦ ima puno izložaka, ali su jako stisnuti, možda bi trebalo proširiti ustanovu;
- ♦ prostor je mali i ne stane puno ljudi;
- ♦ kad sam ušla u muzej prvi puta imala sam osjećaj da sam ušla u povijesno doba;
- ♦ sviđa mi se, samo bi po meni trebalo proširiti interijer s nekim, nama zanimljivim stvarima;
- ♦ unutrašnjost je dizajnirana detaljima, posebno mi se sviđa vojnički materijal i oprema;
- ♦ bio sam još u IV. razredu, volio bih ići ponovo;
- ♦ volio bih da se dugo održi taj lijepi muzej i da dobite još puno starih spomena;
- ♦ ima mnoge stvari koje nas mogu poučiti prošlosti i možemo vidjeti razliku između prošlosti i sadašnjosti;
- ♦ unutrašnjost me se dojmila, osoblje je vrlo ljubazno. Stvarno, svaka čast;
- ♦ prostor je dobro uređen i pregledan;
- ♦ to nam je jako važno, jer to je naša stara prošlost;
- ♦ veoma mi se sviđjela etnološka izložba i izložba bicikla u Galeriji;

- ♦ muzej nije baš dobro uređen, malo je star, ali dobar;
- ♦ svidjelo mi se bogatstvo muzejske kolekcije i raznolikost tema i područja koje sadrži;
- ♦ osoblje je vrlo ljubazno. Uvijek će te dočekati otvorenih ruku i rado odgovoriti na postavljena pitanja;
- ♦ mislim da bi koprivnički muzej trebalo proširiti, ali inače je u redu;
- ♦ zgrada bi se trebala renovirati i ima premalo prostora za obilaženje;
- ♦ muzej mi se jako sviđa, voljela bi ići često tamo;
- ♦ ima dosta zanimljivih stvari, ali i stvari kojih ne treba, a zgradu malo ljepše urediti;
- ♦ pa moglo bi biti malo bolje uređeno, pogotovo hodnik koji vodi do prvog kata;
- ♦ mislim da bi se možda trebao malo osuvremeniti;
- ♦ iznenadio sam se što ima unutra. Mogu priznati da mi je bilo lijepo,

Temeljem navedenih misli učenika možemo izvući zaključak da je odnos prema Muzeju Grada Koprivnice veoma pozitivan. Unutrašnjost Muzeja uglavnom je zadovoljavajuća, a stručno osoblje na visini svojeg zadatka. Za pretpostaviti je da se na ovako pozitivne ocjene može lakše krenuti u unapređivanje i osuvremenjivanje funkcije Muzeja kao nezaobilaznog izvorišta znanja i spoznaja o bližoj i daljoj prošlosti.

ZAKLJUČAK

Za Muzej Grada Koprivnice zna gotovo **100 %** anketiranih učenika što je za nas muzealce dobra konstatacija i razlog više da pored same spoznaje da Muzej postoji i da se za njega zna, moramo zajedno sa školama raditi na odgojnoj i spoznajnoj dimenziji razvoja mladih generacija, osiguravajući time stalne i zainteresirane posjetitelje – vanjske suradnike, nastavljajući razvijanje pozitivnog odnosa prema bogatoj i raznovrsnoj kulturno–povijesnoj baštini grada Koprivnice i podravskog kraja u širem smislu riječi. Da je to važna zadaća i pretpostavka opstojnosti Muzeja i povijesti ovog kraja govori i zapažena uloga roditelja i šire rodbine (čak **43,57 %** slučajeva) u poticanju i razvijanju pozitivnog interesa kod mladih za nužnost posjete našem Muzeju i korištenju svih njegovih potencijala za stjecanje vlastitog općeobrazovnog nivoa.

Učenici su kroz odgovore vrlo jasno rekli što i kako razmišljaju, a na nama je da kritički i samokritički razmotrimo sve pojedinosti i pravilno i pravovremeno reagiramo s ciljem poboljšanja uzajamnog odnosa Muzeja i odgojno–obrazovnih institucija našega grada.

ANKETIRANJE PROSVJETNIH RADNIKA

Za cjelovitu sliku inicijalnog stanja odnosa Muzeja grada Koprivnice i triju gradskih osnovnih škola ništa manje nije značajno i mišljenje prosvjetnih radnika tih škola pa u nastavku ove analize prezentiramo i tekstualnu obradu anketnog upitnika kojeg su popunjavali prosvjetni radnici. **Uzorak:** od ukupnog broja nastavnika kojima smo podijelili anketne upitnike vratilo ih je oko 50 %, ili po školama kako slijedi: **O.Š. «Antun Nemčić Gostovinski» – 51,06 %, O.Š. «Braće Radić» – 40,28 % i O.Š. «Đuro Ester» – 48,33 %.**

S obzirom da je anketiranje bilo dobrovoljno, naša želja da dobijemo mišljenje od **100 %** nastavnika nije se ostvarila, tako da od **179** nastavnika kao uzorak moramo uzimati broj **82** kao broj

N. Isto tako, obrada ankete bit će kumulativna, za sve tri škole zajedno. Mišljenja smo da je i ovoliki postotak uzorka **dovoljno reprezentativan** da se može relevantno zaključivati po svakom pitanju anketnog upitnika. Pošto smo se odlučili prikazati rezultate zbirno, za sve tri škole, radit ćemo tako da ćemo navoditi pitanja i ponuđene odgovore uz broj nastavnika koji su ih odabrali te postotak od broja **82 kao N**.

Pitanja s ponuđenim odgovorima:	Br.od.	%
1. Postoji li mogućnost kvalitetne interpolacije MGK u realizaciji Vašeg programa rada?		
a) Nema dodirnih tematskih cjelina, odnosno nastavnih jedinica	1	1,22 %
b) Mogućnost postoji u okviru programa rada za naprednije naprednije grupe učenika	18	22,00 %
c) Da bih se mogao-la kvalitetnije očitovati potrebno mi je bolje poznavanje programske orijentacije vašeg MGK.	49	59,76 %
d) Vlastiti odgovori nastavnika:	14	17,07 %
♦ postoje mogućnosti suradnje u okviru redovne nastave (4);		
♦ postoje mogućnosti suradnje samo je treba pokrenuti;		
♦ moguće je u pojedinim nastavnim predmetima;		
♦ mogućnost postoji (ima dodirnih nastavnih jedinica);		
♦ ima dodirnih tematskih cjelina;		
♦ zavičajna povijest u nastavi i posjet u sklopu sata razrednika;		
♦ postoji u većem dijelu odgojno-obrazovnih sadržaja;		
♦ postoji u području etnologije i folklor;		
♦ mogućnost postoji u okviru programa za sve učenike;		
♦ postoji tako da kustosi sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učiteljima;		
♦ mogućnosti su velike, naročito u 3. i 4. razredu osnovne škole.		

Komentar odgovora. Možemo biti u cijelosti zadovoljni, jer je već odgovorima na prvo pitanje potvrđena naša hipoteza da smo na dobrom putu u traženju kvalitetnijih oblika suradnje. Za nas je posebno vrijedan postotak odgovora na ponuđeni odgovor pod c), gdje se eksplicite daje težište na boljem poznavanju naše programske orijentacije, jer je to razlog da se anketirani nastavnici nisu mogli odnosno nisu htjeli decidirano izjašnjavati, što ukazuje na pohvalnu kritičnost u davanju svojeg mišljenja. Vlastiti odgovori nastavnika uglavnom se mogu svesti na pozitivnu orijentaciju prema Muzeju, a isto tako i našu obvezu da se o tim oblicima detaljnije razmisli i u narednom vremenu dovede u interferirajući odnos.

2. Definirajte Vaš općeniti stav prema suradnji sa **MGK**:

a) Suradnja bi opteretila ionako bremeniti program odgojno-obrazovnog rada	1	1,22 %
b) Smatram da je suradnja moguća	32	39,02 %
c) Suradnju smatram veoma potrebnom i korisnom, što se obostranim odnosom može kvalitetno definirati	41	50,00 %
d) Vlastiti odgovor nastavnika (odgovori su na tragu varijante pod c)	2	2,44 %

Komentar odgovora: odgovore gotovo da i ne treba komentirati, jer koncentracija odgovora pod **b) i c)** jasno govori da se **u željenom smjeru mora obavezno ići** i da je ukazana spremnost nastavnog osoblja vrlo naglašena i ostaje nam kao obveza za buduće obostrane kontakte.

3. Ako je do sada postojao neki način suradnje s **MGK**, smatrate li ga zadovoljavajućim?

a) Ne znam da li je suradnja postojala i da li postoji ?	32	39,02 %
b) Sa dosadašnjom suradnjom osobno sam djelomično zadovoljan-na jer smatram da je mogućnost suradnje znatno veća	30	36,59 %
c) Zadovoljan-na sam jer mi u mnogome pomogne u realizaciji programa i zadovoljavanju mojih osobnih interesa	23	28,04 %
d) Vrlo sam zadovoljan-na i smatram da se tako treba nastaviti i dalje	5	6,10 %
e) Vlastiti odgovor nastavnika - postojala je povremena suradnja	1	1,22 %

Komentar odgovora: Vrlo je indikativan broj nastavnika koji su se odredili za odgovor po **a)** i izrazili određenu neinformiranost što se na školi događa izvan njihovog predmeta. Temeljem toga ne možemo zaključiti da škola u tom smjeru ništa ne poduzima, već da se najvjerojatnije radi o dvije mogućnosti. **Prva**, da se ta grupa nastavnika nije dovoljno zainteresirala za ostale aktivnosti škole i **druga**, da se od strane uprave škole o tome nije dovoljno govorilo, odnosno poticalo u tom smjeru. Dodamo li toj skupini nastavnika i skupinu od 30-ero njih koji su informirani o tome, ali su **djelomično zadovoljni** i smatraju da može biti i bolje, mi se, kao muzealci, moramo ozbiljno zainteresirati za takvo stanje. Iako se radi o vidno nijansiranim skupinama ipak se radi o **62** nastavnika ili **75,62 %** što je statistički a i sadržajno **vrlo znakovita situacija s gledišta naših namjera i želja**. Odgovori pod **c) i d)** djelomično amortiziraju prethodnu konstataciju što ne znači da ne trebamo biti zadovoljni s tom grupom nastavnika, naprotiv, htjeli bismo ih uključiti što više u naša nastojanja i principom pozitivnih primjera širiti potrebno ozračje pedagoške suradnje s Muzejom. Vjerujemo da će naše buduće učestalije boravljenje u školi na dogovorenim sadržajima nastavnog programa izvući u prvi plan takve nastavnike i da će nam biti vrlo korisni vanjski suradnici.

4. Vi, koji ste se odredili negativno u odnosu na suradnju s našim **MGK**, pokušajte pronaći razloge tome u sljedećim ponuđenim odgovorima s mogućnošću davanja i vlastitog odgovora.

a) O toj mogućnosti nam do sada nitko nije govorio niti predlagao	9	10,98 %
b) Moje obveze u redovnom programu mi to ne omogućuju, premda cijenim suradnju s MGK korisnom	3	3,66 %
c) Osobno nemam posebno naglašen afinitet za takvu suradnju	1	1,22 %
d) Smatram da bi se u našim godišnjim programima trebala predvidjeti vremenska i sadržajna obveza za takav oblik suradnje	22	26,33 %
e) Vlastiti odgovori - neinformiranost o ponudi programskim sadržajima od strane Muzeja, - sadržaje razumljive i zanimljive za najmlađi uzrast učenika, - dobro bi došle informacije o muzejskim postavima	3	3,66 %

Komentar odgovora: Na prvom mjestu potrebno je konstatirati da je potrebu odgovaranja

na ovo pitanje imalo **38** nastavnika ili **46,34 %** od ukupno anketiranih. Opređeljenje nastavnika prema ponuđenim odgovorima kod ovog pitanja treba gledati zasebno kao zaokružene slučajeve. Tako **9-oro** nastavnika-ca jednostavno je uskraćeno od svega onoga što mi smatramo veoma relevantnim u našoj muzejskoj djelatnosti i da će od sada njihovo informiranje biti kvalitetnije i za nas korisnije. Prokomentirati je potrebno i odgovor ponuđen pod **d)** jer nam isti govori o nekoliko stvari, odnosno, relacija u obvezama. Kada smo postavili ovaj mogući odgovor pošli smo od pretpostavke da je postojeća opterećenost nastavnika i učenika nastavnim planom i programom realna i da može imati negativan utjecaj na otvaranje «novih» obveza. Iz odgovora **22** nastavnika je razvidno da bi se i oni uključili (**za pretpostaviti je**) samo kada bi se to predvidjelo vremenski i sadržajno, odnosno, kada bi to dobilo službeni oblik obveze izražen u satnici nastavnika. Dakako da to nije u našoj nadležnosti, ali da bi u službenim nastavnim planovima i programima trebali biti naznačeni i oblici suradnje s muzejima općenito, **neosporno je**.

Kada to tvrdimo, mislimo na sadržaje koji bi bili interpolirani u redovne nastavne planove i programe, a **nikako dodatno programsko i vremensko terećenje nastavnika i učenika**. Naša je teza **da dolazak u Muzej mora biti produkt volje i razvijenog interesa a nikako prisila i psihička mora**.

5. Da li ste do sada posjetili našu ustanovu?

a) Uopće nisam bio-la jer me posebno ne privlači	1	1,22 %
b) Nisam, premda smatram da bi to trebao-la učiniti	14	17,07 %
c) Bio-la sam u zgradi Muzeja, samo u Galeriji, u obje lokacije: jednom, dva, tri i više puta	62	75,61 %
d) Svojim učestalim posjetima smatram se vanjskim suradnikom Muzeja	4	4,88 %
e) Vlastitih odgovora nije bilo	0	

Komentar odgovora: Vidimo da **14** nastavnika nije bilo u Muzeju, ali osjećaju potrebu da to u dogledno vrijeme učine. Nije mnogo takvih, ali ako uzmemo u obzir da svojim dobrim ili manje dobrim primjerom imaju direktanog utjecaja na formiranje stavova i uvjerenja svojih učenika, tada je i ovolik broj nastavnika sadržajno značajan. Kod odgovora na varijantu pod **c)**, prvo treba konstatirati da su **62** nastavnika posjetila Muzej kao ustanovu i da je to veoma dobar postotak. No, kada sagledamo odgovore po strukturi mogućih kombinacija utvrđujemo slijedeće:

Samo u zgradi Muzeja bilo ih je **12** i to **četvero** samo jednom, **troje** dva puta i **dvoje** tri i više puta. **Troje** nastavnika je samo konstatiralo posjetu zgradi Muzeja. Samo u Galeriji bilo je **petero** nastavnika od kojih **jedan** jednom, **jedan** dva puta, a **troje** tri i više puta.

U obje lokacije bilo je **28** nastavnika i to tri i više puta njih **25-ero**, a **troje** nije navelo učestalost svojih posjeta. I na kraju imamo i skupinu nastavnika koja je odabrala varijantu **c)**, bez navođenja lokacija (**17** nastavnika) od kojih **samo troje** da su bili tri i više puta.

Na ponuđeni odgovor pod **d)** imamo **4** nastavnika što nam govori da su se nastavnici vrlo kritički postavili na predloženu varijantu i objektivno procijenili da li se mogu ili ne mogu smatrati vanjskim suradnikom Muzeja. Uglavnom možemo konstatirati da nastavnici posjećuju našu ustanovu, ali i to da su njihove posjete raspršene kako s obzirom na lokaciju, tako i s obzirom na učestalost dolaska – posjeta. Očekujemo da će se ovakva struktura u buduće ujednačivati u pravcu posjećivanja i zgrade Muzeja i Galerije sa znatno učestalijim posjećivanjem naše ustanove, odnosno naših programa.

6. Ukoliko do sada niste bili u **MGK** ili vrlo rijetko razlog tome je:

a) u meni samom-oj	17	20,73 %
b) u nedovoljnoj ili nikakvoj animaciji, kako od strane škole, tako i od strane MGK	14	17,07 %
c) u ne primjerenim programima MGK s programskom orijentacijom moje ustanove i predmeta kojeg predajem	3	3,66 %
d) Vlastiti odgovor	5	6,10 %
- udaljenost škole, prijevoz na posao, financijski razlozi
  - nedavno doseljenje u Koprivnicu
  - boravak izvan Koprivnice
  - većom suradnjom MGKc i škole muzejska će baština preko učenika ući u njihove obitelji
  - smanjena posjeta promjenom programa i satnice tehničke kulture.

Komentar odgovora: Na ovo pitanje odgovorilo je **39** nastavnika što govori da nisu ostali ravnodušni na svoj odnos prema Muzeju i da su pokušali dati neke razloge u varijantama ponuđenih odgovora ili navođenjem vlastitih razloga. Pošto se tražio samo jedan izbor odgovora **17** ih je konstatalo da je problem u njima samima. Bilo bi nam interesantno saznati zašto, no i ovo je, prije svega iskren i objektivno moguć odgovor. Kod odgovora na ponudene varijante **b)** i **c)** opredijelilo se isto **17** nastavnika koji vide razloge u manjkavosti sustava komuniciranja kako od strane Muzeja, tako i škole i u neusklađenosti programa odgojno-obrazovnog sustava sa programima Muzeja. Svakako da valja uvažavati njihovo mišljenje, jer je vjerojatno produkt okruženja u kojem radi, okruženja u kojem nije došlo do potrebnog ozračja moguće suradnje s nama u Muzeju. Moramo prihvatiti i konstataciju da do sada vjerojatno nije bila dovoljna animacija i s naše strane što ovim projektom neosporno želimo popraviti – poboljšati.

7. Današnji nivo suradnje u svakom slučaju treba mijenjati nabolje. U tom cilju predlažemo moguće odgovore kako to poboljšati:

a) Potrebno je obaviti razgovore s ravnateljima škola i utvrditi generalne oblike i sadržaje suradnje	21	25,61 %
b) Razgovarati s nama, prosvjetnim radnicima na našim stručnim aktivima - sastancima i razložiti nam moguće modele suradnje	45	54,88 %
c) Pozvati nas na organiziranu oglednu posjetu kojom prilikom bismo se metodom neposrednog uvida informirali i motivirali za buduću, još bolju suradnju	49	59,76 %
d) Kontinuirano nas obavještavati o novinama u vašim programima odnosno, da vaši kustosi izdvoje prijedloge tema na kojima bismo tijekom školske godine surađivali	59	71,95 %
e) Izbor vlastitih odgovora nastavnika	2	2,44 %
- Na početku školske godine mogli biste nas upoznati, predstaviti nam svoj plan i program kako bismo ga mogli prilagoditi našem te kao razrednici zajedno s učenicima posjetiti MGK više puta tijekom godine - kako bi svi mi (nastavnici i učenici) bolje upoznali prošlost i sadašnjost našeg grada. Predložila bih također da sudjelujete na satovima

povijesti kao predavači ili pak na satovima razredništva (kako bismo proširili naše znanje, interese...)

- Predočiti nam početkom šk. godine vaš plan za određeno razdoblje, kako bi ga mi mogli ugraditi u naš godišnji plan i što više surađivati, te uputiti i naše učenike na suradnju tijekom cijele godine - to je naš zadatak.

Komentar odgovora: Temeljem rezultata odgovora na ovo pitanje možemo vrlo kratko zaključiti da smo uglavnom pogodili razmišljanja nastavnika ponudivši im navedene odgovore, jer je svega dvoje nastavnika imalo potrebu dopunjavati svojim odgovorima. Isto tako visoki iznos postotaka jasna je potvrda i opredjeljenje u kojem smjeru i kako treba razvijati uzajamnu pedagošku suradnju s gradskim školama.

Zaključno razmatranje po osnovi oba anketna upitnika:

Odgovori učenika i prosvjetnih radnika na postavljena pitanja i ponuđene odgovore u cijelosti su potvrdili da smo s našim nastojanjima i željenim projekcijama obostrane suradnje na pravom putu i da smo dobro procijenili sve relevantne pretpostavke koje trebamo ispuniti kako bi obostrana suradnja bila na valjanim muzejsko-pedagoškim osnovama. Nužno je konstatirati da smo kao ustanova do sada dosta uložili napora u približavanju svijesti obim populacijama o našem postojanju, ali ne i dovoljno sadržajno i kvalitetno obostrano približavanje na istim odgojno-obrazovnim zadacima.

Pozitivno je to što je gotovo 100 % učenika znalo da postoji Muzej grada Koprivnice, veći dio ih je i bio u zgradi Muzeja, dao svoje konkretne primjedbe, ali to su bili posjeti jednom ili eventualno dva puta. Iako su ti posjeti bili potaknuti od strane roditelja (**što je veoma važan podatak, jer govori da je kod roditelja izgrađen pozitivan odnos prema našoj ustanovi**) i većim dijelom od **prosvjetnih radnika**, analizom sadržaja odgovora vidi se da u toj suradnji treba još **mного kvalitetnih odnosa, programiranih i unaprijed isplaniranih temeljem usklađivanja programskih koncepcija objiju strana** uz pretpostavku da ne dolazi do znatnijeg opterećenja nastavnika, već kvalitetne interpolacije interesa i sadržaja koje nudimo svim gradskim školama u okviru redovnog nastavnog plana i programa. Vrlo je interesantan prijedlog – mišljenje prosvjetnih radnika da bi se o tome trebalo razmišljati na nivou ministarstva prosvjete, a mi dodajemo, i u okviru ministarstva kulture i takvom sinergijom definirati obvezni program uvažavajući sve odgojno-obrazovne mogućnosti sredine u kojoj škole djeluju. Ideja da stručni radnici – kustosi posjećuju škole sa prikladnim sadržajima (**predavanjima ili radionicama**) naišla je na plodno tlo interesa prosvjetnih radnika u čemu oni vide vrlo korisne efekte transmisije obrazovnih sadržaja.

Bez sumnje treba podvući da se za realizaciju takvih metoda rada treba obostrano vrlo mnogo zalagati i primjerom vlastite volje pozitivno djelovati na učenike, odnosno, na stvaranje pozitivnog ozračja prema našoj ustanovi a time i prema muzejskim ustanovama općenito. Razlog za takvim aktivnostima i ulaganjem potrebnog stručnog napora je i u tome što smo svi pod ingerencijama Grada Koprivnice i preporuke da se kao gradske ustanove bolje povežemo na vrlo odgovornom i složenom zadatku: obrazovanje i odgajanje mladih naraštaja na temeljima bogate i raznolike kulturno-povijesne baštine grada i šire Podravine, kako bi znali cijeniti sve napore koji su prethodili današnjem razvojnom putu Koprivnice u svim njenim društveno-ekonomskim segmentima, te koji su na direktan ili indirektan način utjecali na pozitivnu orijentaciju razvoja grada i šire podravskog kraja.

Rezultate provedenog anketiranja rado ćemo prezentirati svim školama Grada, Odjelu za društvene djelatnosti Grada Koprivnice, te našim muzejskim kolegama putem stručnih publikacija radi kvalitetne razmjene iskustava. Preporuka je da se sva iznesena iskustva vrlo ozbiljno razmotre, kritički sagledaju na vlastitim mogućnostima i sustavno realiziraju principom postupnosti, gradeći nove i suvremenije oblike suradnje na svim dosadašnjim pozitivnim iskustvima, jer ih je svakako bilo te ih koristimo kao dobre poveznice za buduću muzejsko-pedagošku suradnju.

Zadovoljni smo što Muzej Grada Koprivnice nije samom sebi svrhom, već mjesto sjecišta interesa i kvalitetno izvorište za redovni nastavni plan i program, a kasnije i za studiozno istraživanje novih kulturno-povijesnih saznanja.